

Zapisnik sa sastanka Zbora građana Stari grad od 25.9.2025.

(19.00h, Magacin, Kraljevića Marka 4)

Dnevni red

● Proceduralna pitanja

Da li je zbor saglasan da se diskusija ograniči na 5 slotova, a ukoliko bude potrebe, da se glasa za povećanje broja slotova?

Prisutni su se složili sa tim da nema potrebe ograničavati diskusiju.

Ima li među prisutnima novih članova koje treba upoznati sa pravilima rada Zbora?

Pušten je snimak sa Pravilnikom zbog prisustva novog člana.

● Čitanje i usvajanje predloženog dnevnog reda, uz eventualni predlog novih tačaka:

Usvojen, uz jedan predlog (za tačku Razno) prisutnog gosta da sarađujemo u realizaciji akcije Književne večeri u tramvaju dvojka.

1. Usvajanje zapisnika sa sastanka Zbora održanog 10.9.2025.

Usvojen [po priznanju prisutnih, i bez čitanja – toliko je poverenje u zapisničara!]

2. Usvajanje vremena i mesta narednog zbora, uz moderatorski tim:

Ista adresa i vreme, datum: 2.10.2025.

Napomena: zadržavaju se nepromenjeni i za narednu nedelju, kada će biti razmotren predlog da se sastanci održavaju vikendom (zbog slabije posećenosti u radnim danima i kraja vikend-sezone), od čega će zavisi i raspoloživost ovog prostora.

Predloženi i prihvaćeni moderator i zapisničar narednog sastanka.

4. Izveštaj o prikupljenim i potrošenim novčanim sredstvima preko donatorske kutije i novčanim donacijama i troškovima (izveštač: RG za finansije i donacije)

Saldo: u zbornskoj kasi trenutno je **29.720** din, a u studentskoj **36.760** din.

Potrošnja u međuvremenu: prema odluci sa prethodnog sastanka, za kupovinu velikog i malog stola u kompletu sa 4 stolice (za potrebe info-pulta i izlaganja zbornskih materijala) potrošeno je 13.200 din.

Stanje u donacijama za studentsku kuhinju bilo je alarmantno, pa je poziv za uplatu donacija bio ponovljen na Info-kanalu. Upućuje se poziv prisutnima da na (svakom) sastanku prilože sredstva u namenske kutije.

5. Izbor delegata za sastanak sa Dijanom Hrkom (predlagač: RG za komunikaciju sa drugim zborovima i studentima)

Obrazloženje predloga: Dijana Hrka je tražila sastanak sa svim beogradskim zborovima, kritikujući ih za to što organizuju akciju Pijačni dan, umesto da idu na paradu po pozivu studenata. Dobila je odgovor u ime svih zborova koji organizuju tu promociju.

Reč: Krovne i druge radne grupe za bezbednost upozorile su na rizik odlaska na paradu, i ne znajući za kordone policije.

Reč: Dijana Hrka se obraćala i na skupu ispred FON-a, u organizaciji zbora Voždovca, koji je bio sramotno malo posećen (stotinak ljudi). Problem je u tome što se organizuje nešto na šta ljudi ne dolaze. Treba videti zbog čega se ljudi ne odazivaju na poziv za skupove.

Reč: Predlog je da delegati uđu ljudi blažeg temperamenta, jer potrebno je strpljenje u razgovoru, saslušati je, imati razumevanja za njenu povređenost, pošto je D. H. u razumljivo teškom stanju.

Usvojeno je da na razgovor, kao delegati, odu dve žene koje su i same majke. Takođe i to da se delegati upute u ciljeve akcije Pijačni dan, kako bi mogli obrazložiti motive i ciljeve te akcije.

Rep.: Predlog je da se o tom važnom problemu, masovnosti na skupovima, porazgovara posebno, u okviru tačke Razno. Ovaj predlog je jednoglasno **usvojen** i **proširenje tačke Razno** je dodato dnevnom redu.

6. Izveštaj o realizovanoj akciji „Nadstrešnica DZ Stari grad” (izveštač: RGABB)

Akcija koja ide tragom neodgovorenog dopisa sa zahtevom nadležnima za vraćanje glavnog ulaza u DZ St. grad u bezbednu upotrebu organizovana je, prema najavi i odluci Zbora, 24. 9, prvo okupljanjem ispred samog ulaza u DZ, koji je još od aprila van funkcije jer preči urušavanjem – stanje je posledica sprovođenja projekta ozelenjavanja krovova, praćenog medijski, ali ne i odgovarajućim statičkim proračunima i dozvolama. RGABB je letos poslala dopis odgovornim odnosno nadležnim službama (direktoru ustanove, predsedniku Opštine, Povereniku za info. od javnog značaja) sa pitanjima koja se tiču stanja radova i roka u kom će se obezbediti taj ulaz, pošto je sporedni, predviđen za decu i invalide, neopodesan za korišćenje, ali je to ostalo bez odgovora svih njih. Četvoročlana delegacija upućena sa zadatkom da od direktora ustanove dobije traženi odgovor nije uspešla da dobije prijem, a jedan član koji je u invalidskim kolicima nije mogao ni da savlada ulazni hodnik zbog prepreka. Jedini kontakt ostvaren je sa sekretaricom direktora, koja se pozivala na svoju nenadležnost, a izjavila je da je na dopis svojevremeno odgovoreno tako što su ga prosledili nadležnima – na to se od nje tražilo da nam pošalje potpunu informaciju o tome kada i kome je prosleđen. Institut zaštitnika pacijenata u DZ takođe ne funkcioniše.

Okupljeni članovi Zbora su se zatim zaputili predsedniku naše opštine, ali je i u tu sekretarica preuzela komunikaciju jer je on bio odsutan; odsustvo odgovora na dopis obrazložila je svojim odsustvovanjem zbog god. odmora i uzela je podatke da obavesti našu delegaciju kada će biti upriličen razgovor.

Reč: Akcije poput ovih su važne za građanstvo i svakodnevni život, u njima treba tražiti ključ za omasovljavanje, više nego u političkim.

Repl: I ovo je političko pitanje, jer svako odlučivanje ide po partijskoj liniji.

Na pitanja zbog čega je akcija kasno oglašena na Info-kanalu i nije dokumentovana da se medijski bolje iskoristi, odgovoreno je da se htelo manje okupljanje kako se ne bi uznemiravali pacijenti i remetio rad zdravstvene ustanove, a da je akcija snimljena u celosti – samo nedostaje vremena da malobrojna ekipa preopterećena angažovanjem u više radnih grupa taj sirovi video materijal i montira.

Ovde je usledio i apel da se u užoj i široj okolini potraži volonterska pomoć dizajnera i montažera, na šta su neki od prisutnih pomenuli da imaju moguće kontakte..

7. Izveštaj sa sastanka RJHA i mandat za RG za usvajanje Pravilnika (predlagač: RGABB)

Za glasanje: Da li je Zbor saglasan da se RGABB, RGMiK i RGI dobiju mandat po ovom pitanju?

Izveštaj sa drugog sastanka RJHA (za hitne akcije): delegati su usvojili Pravilnik, zborovima je ostavljeno na slobodu da sami urede svoj način odlučivanja. Mi smo to već učinili, pa je sad predlog da se da mandat ovoj RJ da u naše ime usvoji Pravilnik RGHA.

Usvojeno jednoglasno, dat mandat.

8. Mandat da se male akcije sprovede bez posebnog odobrenja Zbora (predlagač: RJZS)

Za glasanje: Da li je Zbor saglasan da RJZS dobije taj mandat?

Izveštaj sa prvog (onlajn održanog) sastanka novoformirane RJ za samoorganizovanje: Izneseni su neki predlozi za delovanje, treba ih konkretizovati, a od Zbora se traži saglasnost da se u akcije malog i lokalnog formata, ako to njihova priroda zahteva, krene bez odobrenja sa sastanaka u plenumu (npr. čišćenje đubreta, uklanjanje ambrozije, krečenje uvredljivih grafita).

Reč: I ovde se mogu pojaviti problemi, kao što je upotreba herbicida rizična za pse. Takođe, ako se nešto radi u ime Zbora, to treba i da mu bude prezentovano.

Više replika: Toj RJZS potrebna je fleksibilnost, da se predlozi ne razvlače birokratski. Potrebno je rasteretiti rad RJZS, što ne znači da bi sve išlo bez odobrenja. U pitanju je nekad i hitnost reagovanja.

Reč: Ovaj mandat treba ograničiti na male akcije, koje ne zahtevaju veće troškove, upotrebu herbicida i sl.

Reč: Predlog da, ako nema konsenzusa unutar RJ, predlog akcije ide na plenum Zbora. Ukoliko postoji saglasnost, male akcije se mogu planirati i izvesti autonomno.

Preformulisan je predlog za glasanje: Umesto bezuslovnog mandata, da li se RJZS daje odobrenje da planira i sprovodi male akcije bez posebnog odobrenja Zbora ukoliko postoji konsenzus svih članova (s pravom veta) ove RJ i ukoliko one ne povlače posebne troškove iz kase Zbora.

Usvojen preformulisan predlog, jednoglasno.

9. Izrada interaktivne mape za prikupljanje ideja za akcije (predlagač: RJZS)

Predlog: Da se napravi custom google map u koju bi građani upisivali šta je to što vide kao problem. Istovremeno, to je na tragu nastojanja da se učešće građana u radu Zbora omasovi. Jedan član se prijavio da uradi probni predlog izgleda te mape, potrebno je da damo zeleno svetlo ideji kako ne bi radio uzalud.

Usvojen je predlog da se napravi predlog mape i prikaže Zboru za odobravanje.

Razno (tačke dnevnog reda dodate na sastanku)

10. Poziv na saradnju u organizaciji i realizaciji književne večeri u tramvaju br. 2.

Predlog i obrazloženje je izneo gost koji je član Zbora Borče i nekoliko drugih udruženja (Beograd ostaje...): Ova akcija u vidu performansa osmišljena je u sklopu nastojanja da se očuva rad linije koja je istorijski i simbolički vezana za identitet Grada, a čije je ukidanje najavio gradonačelnik (podsećanje: povodom toga, Zbor je već realizovao jednu dobro posećenu akciju kod Gradske biblioteke). Književno veče bi se odigralo 15.10, na 98. godišnjicu postojanja linije, odvijalo bi se u tri (uslovno) kruga: čitanje poezije, akustički program i stand up sa nastupom S. D. Saradnja našeg zbora se očekuje u pripremnim radnjama, razglašavanju, eventualno i u samom programu.

Pitanja koja su postavljena predlagaču: Da li je akcija koordinisana sa GSP-om, može li se vreme pomeriti tako da ne bude kasno za starije građane i one koji ujutru rade, može li se produžiti na više od tri kruga, postoji li mesto okupljanja (odgovor: na Pristaništu), šta ako se tog dana iz nekih „razloga” vožnja na toj liniji obustavi, hoćemo li pozvati i Bastaća koji je već pokrenuo kampanju očuvanja Dvojke (ironično intonirano)?

Izneseni su predlozi prisutnih da se vreme početka pomeri na 19 h, da akcija možda bude i celodnevna, da pored glumca i književnice koji su najavljeni za čitanje poezije možda uključimo i glumce stanovnike naše opštine, a da nastupanje bude fleksibilno u vremenu i trajanju, posebno što je sredi radni dan.

Usvojen je predlog da se pristupi ovoj akciji, s tim što je dat mandat RGABB da razradi detalje našeg učešća i obavesti blagovremeno Zbor o tome.

11. Problem (odsustva) masovnosti na skupovima

Ova dodata i završna tačka dn. reda je, prema dogovoru prisutnih, uzela formu slobodne diskusije, te se učešće u njoj nije kategorizovalo niti merilo minutama i brojevima. Dogovoreno je (na kraju) i da izveštaj o toj diskusiji, kako bi dobio na strukturi i preglednosti a izbegao ponavljanja, bude ovde podnesen u formi teza, koje onda mogu biti iskorišćene za planiranje daljih aktivnosti i formulisanje ciljeva i strategije rada kraćeg dometa.

Problem je upadljivo smanjivanje učešća građanstva u skupovima i akcijama, na šta treba naći efikasan odgovor. Jedan deo razgovora tekao je oko traženja uzroka za tu zabrinjavajuću pojavu, pa su navedeni sledeći:

- Način na koji se promovišu akcije i do koje mere pripremaju (dobar primer medijskog pristupa je bio Zlatni kontejner, koji je apsurdom izazvao pažnju).
- Nedovoljna vidljivost, čiji je uzrok pak preopterećenost RG za medije i komunikaciju, u kojoj su angažovani ljudi koji rade i u drugim grupama. (Primer je snimljeni materijal sa akcije Nadstrešnica DZ, koji stoji neiskorišćen jer nam nedostaje ljudi u tehničkom sektoru.)

- Teret planiranja, organizacije, pa i realizacije većine aktivnosti pao je na mali broj ljudi.
- Ne znamo zbog čega ljudi ne izlaze na proteste.
- Problem su tzv. „neutralci”, koje treba izvući iz apatije.
- Građanima ne treba servirati ono što već znaju, prezasićeni su negativnom kampanjom; neke akcije su „potrošene”, nemaju više dobar odjek.
- Ishlapela i razvučena energija protesta uopšte, zatim promena karaktera skupova – nasiljem provocirano nasilje žandarmerije na skupovima koji se organizuju pod parolom reakcije na nasilje i na koje pozvani građani nemaju nikakav odgovor (osim da se razbeže). [Problem je i „samovolja” zborova, njihova nekoordinisanost sa studentima: napomenuto je da su studenti upozorili na rizičnost skupa koji su organizovali zborovi kao odgovor na nasilje u N. Sadu, a koji se završio u nasilju; takođe, da ne treba organizovati skup podrške Bogdanu jer se očekivalo da prekine štrajk glađu narednog dana.]
- Širok spektar političkih i ostalih uverenja i ideala (desno-levo i, uslovno, centar) koji građani investiraju u ovakve neizdiferencirane pokrete, što se zarad jedinstva na početku ignoriše (tako što se projektuje neki skup opštih vrednosti), ali počinje da izbija.
- Razvodnjavanje i gubljenje fokusa našeg delovanja sa krajnjeg i glavnog cilja u kojem smo ujedinjeni sa studentima, a to je smena vlasti na izdejstvovanim izborima.
- Nedovoljna ili neredovna informisanost o statusu nekih planiranih i započetih radnji u namenskim grupama Zbora.

Predlozi za rešenja navedenih problema i za unapređenje efikasnosti propagandnog rada Zbora:

- Problem nedovoljne medijske pokrivenosti ima objektivne korene, ali mu se može doskočiti regrutovanjem stručnih simpatizera (koji ne moraju biti s naše opštine).
- Treba se vratiti izvornoj inspiraciji, naglasiti građanski, volonterski i solidaristički pristup.
- Vidljivost se može povećati malim akcijama, lokalnog tipa, sa podsticanjem komšiluka da se uključi i angažuje. Na toj liniji je predlog oživljavanja *info-pulta*, koji je trenutno (u dogovoru sa drugim gradskim zborovima) zamenjen Pijačnim danom, no smisao je ostao isti: poput projekta „Student u svakom selu” – promovisati „Zbor u svakoj zgradi”; eventualno subotom premeštati info-pult po različitim lokacijama kako bi se doprlo do što većeg broja ljudi sa kojima se, uz kafu i posluženje, može razgovarati o svim malim i velikim temama zbog kojih se okupljamo.
- Treba igrati na kartu kreativnosti, humora, pozitivnih emocija, plasirati sadržaje koji bude i drže pažnju, organizovati performanse i kohezivne aktivnosti poput zajedničkih projekcija angažovanih i dokumentarnih filmova (ideja kino-kluba, razmisliti o prostoru).
- Bolje pripremiti akcije, pa onda pozvati ljude, veća efikasnost i fokus na sastancima jer traju predugo i mnoge su odbili da ponovo dođu (manje priče, više rada).

Rezime diskusije o lokalnim i globalnim akcijama:

Jedan krak diskusije se vodio oko ciljeva našeg angažovanja, pošto su neki učesnici mišljenja da male akcije neće privući mnogo ljudi i da se treba fokusirati na centar svih problema, a on je u vrhu vlasti. U tom smislu, predložili su da se na info-pultu istaknu parole koje podsećaju građane na ciljeve pobune – zahtev za raspisivanje izbora i apel građanima su udarne poruke koje treba da komuniciramo na lokalnu. U vezi sa tim, mi imamo izglasanu odluku o punom angažmanu i listu otvorenu za upisivanje zainteresovanih za predizborne i izborne aktivnosti još od poslednjeg sastanka u Cetinjskoj. Međutim, očekujemo poziv studenata, pa da u to krenemo osmišljeno i sinhronizovano. Ispostavilo se da je sumnju da smo izgubili fokus izazvalo i to što nema informacija iz RG za izbore.

Dosta komentara je išlo u prilog oživljavanja info-pulta, „komšijskog” karaktera: Imamo pozitivna iskustva u vezi s tim; poenta mu je omasovljenje, buđenje interesovanja i motivacije za angažman građana, omogućuje neposrednost kontakta i prilike da se promoviše rad Zbora, a onda i primereno „politizuje” utoliko što bi se

ukazalo na to da preduzimamo određene akcije zato što ih ne vrše institucije i pojedinci čija je to obaveza. Građani se mogu na licu mesta anketirati o svojim stvarnim potrebama i viđenju rešenja za probleme, uz otvoren poziv na njihovo angažovanje u tim rešenjima. Bilo je neslaganja sa isticanjem političkih parola na ovakvim zborištim a sa sl. obrazloženjima: nismo pol. partija, upitno je da li ljudi uopšte žele političku edukaciju, soft pristup je efikasniji. Ukazano je i na konstantno i namerno brkanje političkog i stranačkog – naše angažovanje jeste genuino političko, jer mikroakcije takođe imaju u vidu proklamovani krajnji cilj, samo je pitanje načina da se tamo stigne.

Iz nedoumice o našem angažovanju u eventualnim budućim izborima iskristalisao se jedan predlog za odlučivanje: Pošto nedovoljna informisanost članova može uneti pometnju, **usvojeno** je da svaka radna grupa i jedinica podnosi na sastancima Zbora kratak, max. dvominutni izveštaj o tome na čemu radi i dokle se stiglo. Taj update ne bi pratila nikakva diskusija, kako se izbeglo opstruiranje dinamike sastanka.

S obzirom na to da je diskusija imala neobavezan i informativan karakter, nije bilo drugih formulisanih predloga osim preporuke da se materijal sa diskusije iskoristi za promišljanje efikasnijeg delovanja.